

**DET KONGELIGE
FORSVARSDPARTEMENT**
Statsråden

Den særskilte komité
Stortinget

Tidl. ref.
2011/01711-79/2011-12-22/FD II
4/HMY/351
Brev datert 11. januar 2011/IS

Vår ref.
2011/01711-98/FD II 4/GEW/351

Dato

**SVAR PÅ OPPFØLGINGSSPØRSMÅL VEDRØRENDE REDEGJØRELSE I
STORTINGET 10. NOVEMBER 2011 OM ANGREPENE 22. JULI 2011**

Jeg viser til brev fra Den særskilte komité med oppfølgingsspørsmål knyttet til de svar jeg oversendte Komitéen 22. desember 2011.

Samhandling mellom Forsvar og politi

15. Det vises til svar på spørsmål 1. I hvilken grad er det gjennomført fellesøvelser mellom Forsvaret, politiet og andre deler av sivil sektor? Og er det lagt planer for at øvelsesomfanget skal økes?

Svar:

Det gjennomføres årlig et betydelig antall fellesøvelser mellom Forsvaret, politiet og andre deler av sivil sektor, både på taktisk, operasjonelt og strategisk nivå. Strategisk nivå inkluderer departementsnivå og, for forsvarssektorens vedkommende, Forsvarsstaben. Det totale antallet øvelser er såpass omfattende at det for øvingsutbyttets vedkommende ikke nødvendigvis vil være hensiktsmessig å øke dette antallet ytterligere. Derimot legges det kontinuerlig vekt på å utvikle innhold og deltakelse i aktuelle øvelser med sikte på optimalt øvingsutbytte. Samvirkeøvelser mellom Forsvaret og ulike deler av sivil sektor relaterer seg til det nye totalforsvarskonseptet der henholdsvis Forsvaret og sivil sektor, herunder politiet, forutsettes å kunne gi støtte begge veier avhengig av situasjon. I de fleste tilfeller vil Forsvaret bistå det sivile samfunn, inkludert bistand til politiet ved terrorhendelser på norsk jord. Aktuelle fellesøvelser omfatter imidlertid også situasjoner der sivil sektor forutsettes å støtte Forsvaret.

16. *Liaisonordningen omtales gjentatte ganger i svarene.*

- a. *Hvor er vedkommende stasjonert?*
- b. *Hvilken instruks gjelder for vedkommendes arbeid?*

Svar:

- a. Forsvarets liaison i Politidirektoratet tilhører Forsvaret, men har sitt tjenestested i Politidirektoratet. Liaisonen er operativt underlagt Forsvarets operative hovedkvarter og administrativt underlagt Forsvarsstaben. Det ble i forbindelse med terroranslagene 22. juli 2011 rutinemessig etablert andre forbindelsesoffiserer eller liaisonelement fra samarbeidende militære enheter og kommandoledt til blant annet Oslo politidistrikt.
- b. Forsvarets liaison i Politidirektoratet hadde pr. 22. juli 2011 ikke en instruks, men en stillingsbeskrivelse. I denne fremgår det at stillingen skal være et bindeledd mellom Forsvaret og politiet, og at stillingsinnehaver skal legge til rette for god kommunikasjon mellom Politidirektoratet og Forsvarets strategiske og operative nivå. En av stillingsinnehavers oppgaver er å være liaison til Politidirektoratets krisestab ved øvelser og reelle hendelser.

Forsvaret og Heimevernet (HV)

17. *Når vil forsvarssjefens vurdering av rutinene for oppbevaring og utlevering av ammunisjon foreligge?*

Svar:

Departementet har mottatt forsvarssjefens foreløpige vurdering. Det presiseres at ordningene for oppbevaring og tilgjengelighet på ammunisjon, våpen og tennstempler er utarbeidet og iverksatt for å sikre at HV skal være i stand til å løse de pålagte militære oppgavene i tråd med gjeldene klartider.

De etablerte rutiner for oppbevaring av tennstempler vurderes av forsvarssjefen som gode nok, og at de gir mulighet for en vesentlig hurtigere tilgjengelighet enn det gjeldene krav fastsetter. Rutinene anses som meget sikre og kostnadseffektive.

Beredskapsammunisjonen er i stor grad lagret på sentrale lagre utenfor det enkelte oppsetningssted. Forsvarssjefens vurdering av denne løsningen er at den er fullgod i forhold til å møte gjeldene krav til reaksjonstid, og anses som sikker og kostnadseffektiv. Det er likevel igangsatt et arbeid mellom HV og Forsvarets logistikkorganisasjon (FLO) for å vurdere ordninger som kan sikre en raskere tilgang til ammunisjon enn det klartidene dikterer. Disse vurderingene er enda ikke ferdigstilt. En av ordningene som vurderes er etablering av lokale lagre i de områder hvor det sentrale lageret ligger langt unna oppsetningsstedet.

Responstid

18. Hva er responstiden til Forsvarets spesialkommando (FSK) når de får anmodning fra politiet?

Svar:

Forsvarets operative enheter har i de fleste tilfeller en pålagt beredskap med et definert krav til «klartid». En klartid eller beredskapstid er et tidskrav om når en avdeling senest skal kunne stille klar til operativ innsats i oppsettingssted. Tiden inkluderer oppmøte, oppsetning og eventuelt oppøving. Alle avdelinger vil gjøre sitt ytterste for å være klar så raskt som mulig innenfor den gjeldende beredskapstiden. Ved anmodning om bistand fra politiet vil FSK, som har pålagt klartid innenfor kontraterroroppgaver, senest stille innenfor disse tidene. Klartider knyttet til FSK er gradert. Ved anmodning om annen støtte vil de på lik linje med andre enheter i Forsvaret stille så raskt som mulig. Betydningen av «responstid» forstås i denne sammenheng som synonymt med «klartid».

19. Hva er responstiden til Bell-helikoptrene på Rygge?

Svar:

Med hensyn til forståelsen av begrepet «responstid» vises til spørsmål 18. Den 22. juli brukte Bell-helikoptrene, som ikke var på beredskap, 2 timer og 21 minutter fra innkalling ble iverksatt, på initiativ fra skvadronsledelsen, til første helikopter tok av. Helikopter nummer to var i luften etter 2 timer og 42 minutter. Disse tidene reflekterer kun de faktiske forhold i dette konkrete tilfellet. Etter 1. oktober 2011 er det etablert militær helikopterberedskap på Rygge som på anmodning kan støtte politiet med administrativ transportstøtte. Denne beredskapen garanterer at to helikoptre vil kunne ta av fra Rygge innen to timer fra varsel blir gitt. I tillegg vil det være ca. 15 minutters flytid dersom transportoppgavet skal påbegynnes i Oslo-området. Opplysningen om den konkrete klartiden til Bell-helikoptrene ble besluttet avgradert som følge av etterarbeidet i lys av terrorhendelsene.

20. Kan Forsvaret/HV02 i dag stille med mannskap like raskt som da vi hadde HV016?

Svar:

HV-016-troppene i HV02 var en integrert del av distriktets innsatsstyrke med de samme krav til responstid som de øvrige troppene i styrken. Det samme gjaldt for de øvrige HV-016-troppene i Heimevernet. Det er ingen endring i kravene vedrørende responstiden for Heimevernets styrker. Dette gjelder innsatsstyrkene så vel som forsterknings- og oppfølgingsstyrkene.

Med hilsen

Espen Barth Eide